Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Eerste voorbereiding Commissiedebat Toekomst box 3
d.d. 9 mei 2023

Datum
20 april 2023

Notanummer
2023-0000099784

Bijlagen
1.Convocatie
2. Overzicht brieven
3. Dossier

Aanleiding
Op dinsdag 9 mei van 17.00 tot 20.00 uur, vindt het Commissiedebat plaats over de toekomst van box 3. Bijgevoegd treft u alvast een eerste opzet voor het voorbereidingsdossier aan, met daarin onder andere de convocatie van het Commissiedebat.

Beslispunten

26.04.23

Openbaar maken nota's onderliggen aan brief verfijning
Bent u akkoord met het openbaar maken van de nota's behorend bij de Kamerbrief over verfijning die naar verachting op woensdag 26 april naar de Kamer wordt verzonden?

Akkoord

Wensen ten aanzien van voorbereidingsdossier
Wij vernemen graag of u op dit moment specifieke wensen of vragen heeft ten aanzien van het voorbereidingsdossier voor het Commissiedebat op 9 mei 2023.

Akkoord

Kernpunten
- In het dossier zitten op dit moment de door het kabinet verzonden brieven vanaf de uitspraak van de Hoge Raad in december 2021. Daarnaast lijkt het ons verstandig op drie onderwerpen een spreeklijn voor te bereiden en die toe te voegen aan het dossier (nog op te stellen):
  1. Herstel (wat gebeurt er met alle bezwaren, recente brief)
  2. Verfijning (mogelijke maatregelen, recente brief)
  3. Stand van zaken werkelijk rendement
- Als u op een ander onderwerp een spreeklijn of factsheet wenst, dan zullen we deze tijdens het meireces opstellen.
- Mochten we kort van tevoren inbreng ontvangen van partijen, dan zullen we de antwoorden op die vragen uiteraard voorafgaand aan het debat voorbereiden.

Toelichting
Communicatie
Nvt

Politiek/bestuurlijke context
Nvt

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc. nr.	Datum	Naam document
1	15-2-2023	Nota - stasFB - Bespreking box 3 d.d. 22 februari
2	8-3-2023	Nota - stasFB - Bespreking box 3
3	17-3-2023	Nota - stasFB - Verfijning box 3 in de overbruggingsperiode
4	28-3-2023	Nota - stasFB - Verfijning overbruggingswetgeving-voorjaarsbesluitvorming
5	29-3-2023	Bijlage 2 - Onroerend goed belasten in box 1 als ROW
6	4-4-2023	Nota - stasFB - Verfijning overbruggingswetgeving-politieke vierhoek 11 april
7	11-4-2023	Memo politieke vierhoek 11 april - verfijning box 3
8	14-4-2023	Nota - stasFB - Kamerbrief Verfijning overbruggingsperiode box 3

Ministerie van Financiën

WO 22/3 10.30–11.30

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota bespreking box 3 d.d. 22 februari

Datum
15 februari 2023

Notanummer
2023-0000036240

Bijlagen
1. Sandbox 3

20.02.23

Aanleiding

Op 22 februari a.s. staat een regulier box 3-overleg gepland. Met deze nota leggen wij u beslis- en bespreekpunten voor.

Integrale uitvoerbaarheid

In deze nota wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd. Wij wijzen erop dat de doorloopsnelheid van de besluitvorming – van werkgroep naar stuurgroep, en vervolgens tot voorlegging aan u – hoog is. De uitvoerbaarheid van alle keuzen met betrekking tot de vormgeving van een toekomstig stelsel voor box 3 wordt (nog) in kaart gebracht. Daarbij dient de uitvoerbaarheid en complexiteit van de onderdelen van de voorstellen zoveel mogelijk in integraliteit gewogen te worden. De uitvoerbaarheid van de voorstellen voor het nieuwe stelsel en de overbruggingswet moet uiteindelijk blijken uit een uitvoeringstoets.

Bespreekpunt

Presentatie microsimulatie-tool Sandbox 3

Bij de nota van 13 januari jl. bent u geïnformeerd over de microsimulatie tool, waarmee de gevolgen van verschillende varianten en tariefstellingen van het nieuwe box 3-stelsel cijfermatig inzichtelijk gemaakt kunnen worden.

U heeft gevraagd om een presentatie van deze tool. Deze zullen wij tijdens het overleg van 22 februari geven. Wij hebben de toelichting, meegestuurd met de nota van 13 januari, nogmaals bijgevoegd.

Nee opmerking verzoek pagina 4

Beslispunten

Beslispunt overbruggingswetgeving

Gaat u akkoord met onderstaande opzet voor het onderzoek naar mogelijke verfijningen in de Overbruggingswet box 3? Het onderzoek ziet op verfijning van de overbruggingswetgeving voor de periode tot invoering van het nieuwe stelsel op basis van werkelijk rendement.

Akkoord

Beslispunten toekomstig stelsel

Gaat u ermee akkoord om:

1. uitkeringen uit een levensverzekering ten gevolge van overlijden – bij een gemengde verzekering en een zuivere overlijdensrisicoverzekering – buiten de heffing van box 3 te houden; en

2. zuivere overlijdensrisicoverzekeringen volledig vrij te stellen in box 3 in het toekomstige stelsel?

Toelichting

Overbruggingswetgeving

Tijdens de behandeling van de Overbruggingswet box 3 in de Tweede Kamer zijn een tweetal moties van de Kamerleden Idsinga en Stoffer aangenomen over het onderzoeken van mogelijke verfijningen in de categorie overige bezittingen.[1] Hierover wordt de Tweede Kamer conform de motie voor 1 mei 2023 geïnformeerd. Daarnaast heeft u aan het Kamerlid Nijboer toegezegd iets aan de huidige behandeling van het aandeel in het vermogen van een VvE als overige bezitting te willen doen.

Momenteel wordt onderzocht hoe de categorie overige bezittingen in box 3 eventueel verfijnd kan worden. Hier nemen we u graag in mee door de opzet van het lopende onderzoek met u te delen. Daarnaast horen we ook graag eventuele ideeën die u zelf nog heeft voor de verfijning.

Onderzoeksopzet

Uit de motie van het lid Stoffer c.s. volgt dat de volgende opties in het verfijningsonderzoek in ieder geval mee moeten worden genomen:

1. Invoeren forfaitaire vermogenssamenstelling in categorie overige bezittingen;
2. Tegenbewijsregeling; en
3. Invoeren van een realistisch rendementspercentage voor vermogensbestanddelen waar een wettelijk maximum voor geldt.[2]

Daarnaast onderzoeken we een verfijning voor de volgende vermogensbestanddelen:

4. Met spaargeld vergelijkbare vermogensbestanddelen, waaronder:
    a. Aandeel in het vermogen van een VvE;
    b. Aandeel in het vermogen op de derdenrekening van een notaris;
    c. Bouwdepots; en
    d. Broodfonds
5. Onderlinge vorderingen en schulden, waaronder verrekenbedingen tussen echtgenoten;
6. Obligaties;
7. Onroerend goed; en
8. Crypto.

Hierbij wordt met name gedacht aan het afsplitsen naar aparte vermogenscategorieën met elk een eigen forfaitair rendementspercentage, maar voor bijvoorbeeld de verrekenbedingen tussen echtgenoten zal ook worden gekeken naar defiscaliseren. Voor sommige vermogensbestanddelen zal een verfijning wellicht niet nodig blijken. Zo volgt uit de eerste berekeningen dat een apart rendementspercentage voor verpachte landbouwgronden uit zou komen op 6,60%. Dit ligt hoger dan het huidige percentage van 6,17% en ook hoger dan het percentage dat voor 2024 al berekend is, namelijk 6,04% (zie onder, update over rendementspercentages 2024). Daardoor ligt verfijning minder voor de hand.

[1] Kamerstukken II 2022/23, 36202, nr. 94 en nr. 122.

[2] Hieronder vallen onder andere de verpachte landbouwgronden.

Bij het onderzoek worden verder de volgende randvoorwaarden gehanteerd:

- Geen uitbreiding van de renseigneringsplicht, omdat het nieuw inrichten van gegevensstromen twee jaar voorbereiding vergt;
- In beginsel ingang van alle verfijningen per 1 januari 2024*) en geldend t/m 2025;
- Geen of zeer beperkte extra IV impact zodat het geen gevolgen heeft voor de IV capaciteit die nodig is voor de invoering van het toekomstige box 3-stelsel; en
- Geen grote stelselwijzigingen, zoals invoeren van een heffingvrij inkomen of verliesverrekening.

*) Naar aanleiding van uw wens gaat de werkgroep ook onderzoeken of enkele van de verfijningen nog met terugwerkende kracht naar 1-1-2023 mogelijk zijn.

Bij de verdere uitwerking is ruimte in het IV-portfolio van de Belastingdienst een belangrijk aandachtspunt. Het IV-portfolio van de keten inkomensheffing voor 2023 en 2024 zit momenteel al overvol. Structuurwijzigingen zullen tot (her)prioritering leiden. Voor de verfijning wordt daarom ook onderzocht wat de gevolgen zijn voor het IV-portfolio en welke aanpassingen zonder structuurwijzigingen mogelijk zijn.

Ook zal er een verschil ontstaan tussen de voorlopige aanslag 2024 en de definitieve aanslag 2024, omdat de specificaties van de voorlopige aanslag 2024 al vaststaan.

Update over rendementspercentages 2024
Inmiddels staat het forfaitaire rendementspercentage voor overige bezittingen voor 2024 vast: 6,04%.[3] Dat percentage is een update van het percentage van 2023 van 6,17% aan de hand van de cijfers over het jaar 2022. In onderstaande tabel is dit uitgesplitst en vergeleken met 2023.

	Aandelen	Obligaties	Onroerend goed	Forfait overige bezittingen
2023	8,47%	2,50%	5,70%	6,17%
2024	7,29%	2,42%	6,21%	**6,04%**

Het forfait is een gewogen gemiddelde van de langetermijnrendementen op aandelen (weging 33%), obligaties (weging 14%) en onroerend goed (weging 53%). Het langetermijnrendement op aandelen daalt vanwege de slechte beursresultaten in 2022. Het langetermijnrendement op onroerend goed stijgt, omdat in 2022 de gemiddelde huizenprijs 13,59% hoger lag dan in 2021.

Toekomstig stelsel – uitkeringen uit een levensverzekering ten gevolge van overlijden
Onder de Wet IB 2001 is, net als onder de Wet IB 1964[4], een uitkering ten gevolge van overlijden niet belast voor de inkomstenbelasting. Dit geldt zowel voor de uitkering uit een zuivere overlijdensrisicoverzekering als voor de uitkering

[3] Dat percentage is nog niet officieel gecommuniceerd. Wel heeft het FD vorige week in een artikel dat percentage al bekend gemaakt op basis van berekeningen door ABN Amro Mees Pierson en daarvoor bevestiging door de directie Communicatie gevraagd.
[4] Alleen bij een uitkering vanaf 72 jaar boven fl. 12.400, waarbij niet binnen de verhouding 1:10 tenminste 15 jaar premie is betaald, vindt er onder de regeling van vóór 2001 belastingheffing plaats (art. 26a Wet op de inkomstenbelasting 1964).

bij overlijden uit een gemengde verzekering, dus een verzekering waarbij zowel een uitkering bij leven als bij overlijden is verzekerd. Om ook onder het beoogde stelsel van een vermogensaanwasbelasting (VAB) de vrijstelling te behouden, is het nodig om de overlijdensuitkering niet als een onttrekking aan te merken. Wellicht ten overvloede: de uitkering kan wel leiden tot de heffing van erfbelasting bij de verkrijger.

Toekomstig stelsel – vrijstelling zuivere overlijdensrisicoverzekeringen
Een zuivere overlijdensrisicoverzekering wordt veelal niet afgesloten met het doel een vermogen op te bouwen, maar om bij onverhoopt overlijden van de verzekerde de nabestaanden niet op te zadelen met de kosten van de uitvaart, een hypothecaire geldlening of andere onvoorziene kosten. Thans geldt in box 3 een expliciete vrijstelling voor zuivere overlijdensrisicoverzekeringen tot een waarde van € 7.913 (bedrag 2023). Het gaat hier om tijdelijke of levenslange verzekeringen die *uitsluitend* voorzien in een uitkering bij overlijden. Aangezien een zuivere overlijdensrisicoverzekering niet wordt afgesloten met het doel een vermogen op te bouwen lijkt het logisch deze verzekering volledig vrij te stellen voor de VAB. Een volledige vrijstelling is ook in overeenstemming met de regelgeving voor internationale gegevensuitwisseling.[5] Het risico op misbruikmogelijkheden van een volledige vrijstelling is er volgens de overleggroep (ambtelijk MinFin en vertegenwoordigers van de verzekeraars) niet. Voorziet de verzekering ook in een uitkering bij leven (gemengde verzekering), of een opnamemogelijkheid vóór het overlijden, dan is de vrijstelling niet van toepassing.

Als de verzekering niet of niet geheel is vrijgesteld, ontstaat er bij het toepassen van de vermogensvergelijking een verlies omdat bij dit soort verzekeringen de premie-inleg (de storting) hoger is dan de waardeaangroei. Als de uitkering bij overlijden niet in de heffing wordt betrokken (zie beslispunt 1) dan zou de heffing over een zuivere overlijdensrisicoverzekering per saldo leiden tot een jaarlijks verrekenbare verliespost. Een vrijstelling met het handhaven van het (huidige) grensbedrag zou er dan toe kunnen leiden dat belastingplichtigen boven het vrijstellingsbedrag willen uitkomen om juist de verrekenbare verliespost in aftrek te kunnen brengen van hun overige box 3-inkomsten. Derhalve is het advies een volledige vrijstelling voor zuivere overlijdensrisicoverzekeringen in te voeren. De verwachting is dat deze vrijstelling verwaarloosbare tot licht positieve[6] budgettaire effecten ten opzichte van de huidige vrijstelling heeft. Dit zal te zijner tijd worden geraamd als onderdeel van het nieuwe stelsel als geheel.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
Met het onderzoek over de verfijning van de overbruggingswetgeving worden deze moties en toezeggingen gestand gedaan.

---

[5] Op basis van Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) voor Amerikaanse personen en de Common Reporting Standard (CRS) voor inwoners van een CRS land.
[6] Licht positief omdat zulke verzekeringen vaak minder in waarde stijgen dan de premie-inleg. Verwaarloosbaar omdat het naar verwachting om slechts enkele honderden verzekeringsproducten gaat die boven de vrijstelling uitkomen. In gevallen waar wel de vrijstelling wordt overschreden zou in het nieuwe stelsel van box 3 i.v.m. de vermogensaanwasbelasting in de regel negatief rendement worden behaald, waardoor er zonder vrijstelling een verliesverrekening plaats zou vinden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

wo 8/3 16.00 u.

TER BESPREKING 8 MAART 2023
Aan
De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota bespreking box 3

Datum
8 maart 2023

Notanummer
2023-0000043880

Bijlagen
1. Nota bespreking box 3 d.d

Aanleiding

Op dit moment lopen er meerdere cassatieprocedures bij de HR tegen het geboden rechtsherstel box 3.[1] In deze cassatieprocedures is aan de HR de rechtsvraag voorgelegd of met de forfaitaire spaarvariant afdoende rechtsherstel wordt geboden. Mede met het oog op deze procedures hebben de koepelorganisaties hun achterban opgeroepen bezwaar te maken tegen aanslagen inkomstenbelasting (hierna: IH) 2021, tegen de nog op te leggen aanslagen IH 2022 en tegen aanslagen met een box 3-element over oudere jaren waarvan de bezwaartermijn nog niet is verstreken.[2]

06-03-2023

Procesbelang van de Staat

Tevens delen wij in deze nota toelichting op de ontwikkeling van agrarische grondprijzen en wat dit zou betekenen voor een eventueel apart forfait voor verpachte landbouwgronden in box 3. Dit is naar aanleiding van de reguliere nota van 15 februari jl. waar u heeft gevraagd om extra toelichting.

Beslispunten

Rechtsherstel box 3

Procesbelang van de Staat

[1] Onder meer tegen de uitspraak van Hof 's-Hertogenbosch, 2 november 2022, ECLI:NL:GHSHE:2022:3806
[2] https://rb.nl/nieuws/definitieve-aanslagen-inkomstenbelasting-met-box-3-heffing-maak-bezwaar/

Kernpunten rechtsherstel box 3

Procesbelang van de Staat

Kernpunten ontwikkeling agrarische grondprijzen

Verpachte landbouwgronden in box 3

Wanneer particulieren landbouwgrond verpachten, dan wordt het inkomen daaruit belast in box 3. Daarvoor is de waarde in het economische verkeer van de grond van belang. Omdat verpachte grond niet vrij beschikbaar is voor de eigenaar, is de waarde lager dan de waarde zou zijn in onverpachte staat. Dit is vergelijkbaar

met verhuurde woningen, die een lagere waarde hebben kunnen hebben dan vrij beschikbare woningen en waarvoor de leegwaarderatio geldt.

Voor verpachte landbouwgronden[3] publiceert de Belastingdienst jaarlijks een document met de uitgangspunten en normen voor de waardering van verpachte gronden in box 3. Daarin staan de normwaarden per landbouwgebied per hectare vermeld. Het overzicht van de Belastingdienst voor de normwaarden in 2022 treft u aan in tabel 1 in de bijlage. Het zijn gewogen gemiddelden van de waarden per hectare van gronden in *onverpachte* staat en is gebaseerd op de Grondprijsmonitor van het Kadaster.

De waardedrukkende factor zoals nu gebruikt in de hiervoor vermelde publicatie is in 2016 en 2017 opnieuw berekend door het Kadaster en *Wageningen University & Research (WUR). De bevindingen zijn terug te vinden in het rapport 'Waardering verpachte landbouwgronden' van het WUR.*[4]

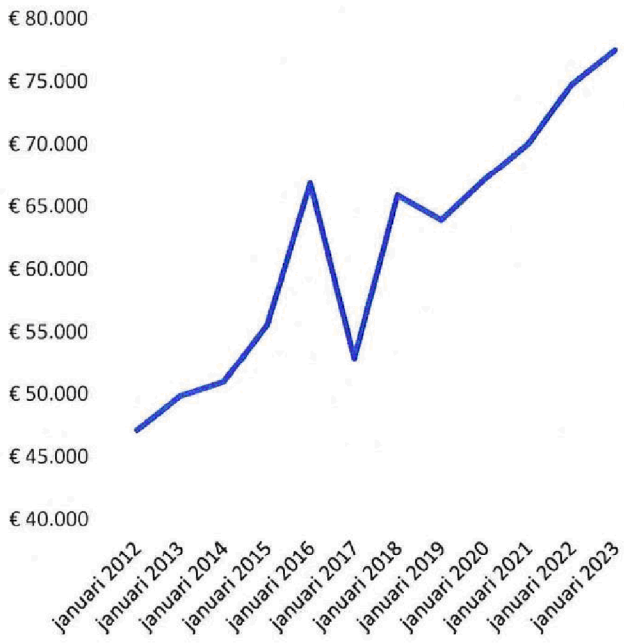
Voor de aangifte in box 3 past de verpachter afhankelijk van het soort pachtovereenkomst een factor tussen de 60% en 98% toe op de normwaarde voor het betreffende landbouwgebied, om rekening te houden met de verpachte staat. Zie daarvoor tabel 2 in de bijlage. De verpachter is niet verplicht de normwaarden toe te passen. Van de normwaarden mag worden afgeweken, mits onderbouwd.

Waardeverandering van de grond

Op basis van dezelfde grondprijsgegevens van het Kadaster[5] kan ook worden bepaald wat de gemiddelde waardeontwikkeling van landbouwgrond was in de afgelopen jaren. Sinds 2012 gebruikt het Kadaster hiervoor een nieuwe methode. Deze geeft soms behoorlijk andere resultaten dan de oude methode. Dat maakt vergelijking met jaren vóór 2012 ingewikkeld. Sinds januari 2012 zijn deze waarden gemiddeld met 64% toegenomen. Dat komt neer op een meetkundig gemiddelde rendement van 4,63% per jaar. [6]

[3] Dit is alleen van toepassing op grasland en akkerland.
[4] 443734 (wur.nl)
[5] Online te vinden bij het vastgoeddashboard van het Kadaster.
[6] Getoonde prijs is de gemiddelde prijs van verkochte agrarische grond. De basis van deze cijfers zijn de transacties in het eigendomsregister van het Kadaster, aangevuld met informatie over de agrarische sector. De selectiecriteria zijn samen met Wageningen Economic Research vastgesteld.

Gemiddelde prijzen agrarische grond per ha.

Naast de waardeontwikkeling van de grond hebben verpachters inkomsten uit de verpachting van de grond. Deze zijn wettelijk gemaximeerd op 2% van de *waarde* in *vrije* (onverpachte) staat[7].

Onderzoek verfijning

Naar aanleiding van een motie van het lid Stoffer onderzoekt de werkgroep verfijningen onder andere de mogelijkheid om een apart forfait te introduceren voor verpachte landbouwgronden.

De hoogte van een dergelijk forfait zou een optelsom zijn van de pachtinkomsten en de waardeontwikkeling. Het ligt in dat geval voor de hand om voor de waardeontwikkeling, net als voor de andere onroerende zaken in box 3, uit te gaan van een langjarig gemiddelde. Het bepalen van de gemiddelde pachtinkomsten zou nader onderzoek vergen. Wel kan een indicatie worden gegeven: bij pachtinkomsten van 1,5% van de waarde in vrije staat en een pachtcontract dat nog 10 jaar loopt, zijn de pachtinkomsten 1,875% (= 1,5% / 80%) van de waarde in box 3. Uitgaande van een meetkundig gemiddelde waardeontwikkeling van 4,63%, komt dit dan – ter indicatie - op een forfait van 6,50%[8] uit.

Een hoger forfait voor verpachte landbouwgronden dan het forfait zoals dat nu voor de overige bezittingen in box 3 is bepaald is zeker niet hetgeen de indieners van deze motie op het oog hadden. Het ligt daarom niet voor de hand om de gevraagde verfijning voor verpachte landbouwgronden in box 3 in te regelen.

[7] Pachtovereenkomsten ingegaan op of na 1 september 2007. Bron: Berekenen pachtprijs los land (rvo.nl)
[8] In een eerdere nota was het cijfer 6,60% genoemd. Dat ging uit van een ander beginjaar voor bepaling van de langjarig gemiddelde waardeontwikkeling. Bij eventuele keuze voor een dergelijk forfait zou een keuze moeten worden gemaakt voor de exacte invulling van het (langjarige) gemiddelde.

Toelichting rechtsherstel box 3

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

Toelichting ontwikkeling agrarische grondprijzen

Zie hieronder de tabellen van de Belastingdienst voor de waardering van verpachte landbouwgronden.

Tabel 1

Normwaarden per 1 januari 2022 voor berekening waarde verpachte gronden

Nummer	Landbouwgebied*	Normwaarde per ha
2002	Centraal Weidegebied Groningen	€ 57.300
2003	Oost Bouwstreek Groningen	€ 75.800
2004	Westerwolde & Groninger Veenkolonien	€ 72.300
2005	Groninger zuidelijk Westerkwartier	€ 47.500
2006	Oostelijk Hogerland	€ 70.600
2101	Noordelijk Friesland	€ 65.400
2102	Weidestreek in Friesland	€ 55.300
2103	De Wouden	€ 52.000
2104	Eilanden	€ 37.300
2201	Weidegebied v/h Noorderveld	€ 54.800
2202	Smilde en centraal zandgebied Drenthe	€ 61.400
2203	Zuidwest weidegebied Drenthe	€ 60.000
2204	Zuidelijk zandgebied Drenthe	€ 67.100
2205	Drentse Veenkolonién & Hondsrug	€ 72.500
2301	Weidegebied in Ovenjssel	€ 58.900
2302	Noordoost Overijssel	€ 67.600
2303	Twente	€ 76.600
2304	Salland	€ 68.100
2401	Noordoostelijke Polder	€ 135.700
2402	Zuidelijke Usselmeerpolders	€ 147.900
2501	Oostelijke Veluwe	€ 65.400
2502	IJsselstreek	€ 62.100
2503	Zuidelijk Gelderland	€ 65.000
2504	Oostelijke Betuwe en Nijmegen	€ 59.300
2505	Veluwezoom en Betuwe	€ 70.500
2506	Bommelerwaard	€ 80.000
2507	Westelijke Veluwe	€ 76.600
2508	Achterhoek	€ 66.300
2601	Kromme Rijnstreek en Heuvelrug	€ 72.800
2602	West Weidegebied in Utrecht	€ 63.900
2603	Centraal Tuingebied in Utrecht	€ 63.100
2604	Eemland	€ 70.600
2605	Zandgebied in Utrecht	€ 72.500
2701	Wieringen & Wieringermeer	€ 94.200
2702	Haarlemmermeer	€ 90.000
2703	Amstelland en Aalsmeer	€ 64.100
2704	Texel en Land Van Zijpe	€ 75.700
2705	West-Friesland en omgeving	€ 95.100
2706	Waterland & Noordhollandse Droogmakerijen	€ 85.700
2707	't Gein en Gooiland	€ 57.400
2708	Kennemerland	€ 61.800
2801	Voorne-Putten & Hoekse Waard	€ 85.300
2802	Rotterdam en omgeving	€ 75.800
2803	Goeree Overflakkee	€ 88.600
2804	Westelijk Rijnland	€ 67.200
2805	Boskoop en Rijneveld	€ 77.500
2806	Krimpenerwaard & Oostelijk Rijnland	€ 64.600
2807	Alblasserwaard & Vijfherenlanden	€ 58.500
2808	Bollenstreek	€ 70.100
2809	Westland & Zuidhollandse Droogmakerijen	€ 76.400
2901	Noordelijk Zeeland	€ 84.100
2902	Walcheren en Zuid-Beveland	€ 86.200
2903	Zeeuwsch-Vlaanderen	€ 74.200
3001	Noordwesthoek	€ 88.200
3002	Westelijke Langstraat	€ 87.900
3003	Biesbosch	€ 74.800
3004	Oostelijke Langstraat	€ 68.400
3005	Westelijke Zandgronden	€ 80.300
3006	Land van Breda	€ 75.000
3007	De Kempen	€ 84.200
3008	Midden Noord Brabant	€ 80.900
3009	Maaskant & Land van Cuijk	€ 69.700
3010	Westelijk Peelgebied	€ 79.600
3101	Noord Limburg	€ 70.300
3102	Zuid Limburg	€ 78.200

* In de bijlage ziet u onder welk landbouwgebied uw gemeente valt.

Tabel 2
Percentages voor berekening waarde verpachte gronden

Soort pacht	Percentage van norm-waarde tabel 1
Niet eindig	60%
Eindig	
met een resterende looptijd tot 20 jaar	60%
met een resterende looptijd tot 19 jaar	62%
met een resterende looptijd tot 18 jaar	64%
met een resterende looptijd tot 17 jaar	66%
met een resterende looptijd tot 16 jaar	68%
met een resterende looptijd tot 15 jaar	70%
met een resterende looptijd tot 14 jaar	72%
met een resterende looptijd tot 13 jaar	74%
met een resterende looptijd tot 12 jaar	76%
met een resterende looptijd tot 11 jaar	78%
met een resterende looptijd tot 10 jaar	80%
met een resterende looptijd tot 9 jaar	82%
met een resterende looptijd tot 8 jaar	84%
met een resterende looptijd tot 7 jaar	86%
met een resterende looptijd tot 6 jaar	88%
met een resterende looptijd tot 5 jaar	90%
met een resterende looptijd tot 4 jaar	92%
met een resterende looptijd tot 3 jaar	94%
met een resterende looptijd tot 2 jaar	96%
met een resterende looptijd tot 1 jaar	98%

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

DI 21/3 - 15³⁰ uur

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Verfijning box 3 in de overbruggingsperiode

Datum
17 maart 2023

Notanummer
2023-0000074698

Bijlagen
1. Eerste aanzet voor Kamerbrief over verfijning in overbruggingsperiode.
2. Scoretabel over de onderzochte maatregelen.
3. Nota DBT2023-43880.

19.03.23

Bespreken

Fleur

Aanleiding

Tijdens de behandeling van het pakket Belastingplan zijn twee moties aangenomen en heeft u twee toezeggingen gedaan met betrekking tot de verfijning van de vermogenscategorie overige bezittingen voor de overbruggingsperiode van box 3. Op 7 maart jl. is nog een derde motie aangenomen in de Tweede Kamer die ook ziet op verfijning van de categorie overige bezittingen in box 3.

Beslispunten

1. Gaat u akkoord om op basis van de bijgevoegde eerste aanzet de Kamerbrief over de verfijning verder uit te werken?
2. Wat is uw insteek met betrekking tot een tegenbewijsregeling (verfijning II) in de overbruggingsperiode?
3. Gaat u akkoord met het meenemen van de verfijningen IV.1 en IV.2 in de voorjaarsbesluitvorming en om de verfijningen I, III en IV.3 t/m IV.10 niet om te zetten?

Graag bespreken wij bovenstaande beslispunten met u tijdens het reguliere box 3 overleg op 21 maart.

Kernpunten en toelichting

Conform de opdracht van de Tweede Kamer zijn de volgende suggesties en verfijningen onderzocht. In dit overzicht is tevens aangegeven of een verfijning wel of niet wordt voorgesteld en wat de budgettaire consequenties daarbij zijn. De uitgebreide toelichting daarop treft u in bijgaand document "Onderzoek verfijning box 3 in overbruggingsperiode" aan. Hierna geven we u een overzicht over alle onderdelen van het onderzoek naar de verfijning met een korte appreciatie:

I. Invoeren forfaitaire vermogenssamenstelling in de categorie overige bezittingen

De wijze van verfijning zoals die is voorgesteld door de indieners van de motie zou juridisch niet houdbaar zijn. Ingegaan wordt op een alternatief van een verfijning conform het voorstel van vorig jaar voor een uitgebreide forfaitaire variant die aansluit bij de categorieën die in de systemen van de Belastingdienst al bestaan. Dat is toen geraamd op een derving van ca. € 2

miljard.[1] We raden u de nadere uitwerking ervan niet aan.

Eerst actualisatie raming afwachten, alvorens definitieve conclusie te trekken

II. *Tegenbewijsregeling*

In de Kamerbrief van 9 februari jl. over een eventueel alternatief stelsel vanaf 2026 zijn de argumenten voor en tegen een tegenbewijsregeling benoemd. Daarin werd geconcludeerd: "Een brede generieke tegenbewijsregeling lijkt niet goed passend bij een forfaitair stelsel." In bijgaand eerste aanzet voor de Kamerbrief (bijlage 1) zijn de argumenten voor en tegen een tegenbewijsregeling in de overbruggingsperiode van box 3 nogmaals opgenomen. De werkgroep vraagt uw advies in deze kwestie. Het budgettaire beslag komt neer op ruim € 1 miljard per jaar.
Als samenvatting van de gedetailleerde informatie in bijlage 1 geven wij u in de tabel hieronder graag op hoofdlijnen een overzicht van de argumenten voor en tegen een tegenbewijsregeling:

Voor	Tegen
Aantal bezwaarschriften is naar verwachting minder door betere aansluiting bij het werkelijke rendement	Leidt tot cherry picking door belastingplichtigen
Meer beheersbaar/gestructureerd	Stelsel wordt minder eenvoudig.
	Stelsel vergt meer van het doenvermogen van burgers
Betere aansluiting bij het werkelijke rendement	Kan leiden tot niet-gebruik, onbedoeld gebruik, misbruik of foutieve aangiften. Deze fouten leiden weer tot extra werkzaamheden voor Belastingdienst en belastingplichtige.
Geen overmatig beslag op toezicht indien geautomatiseerd	Grote impact op het IV-portfolio indien geautomatiseerd. Leidt tot vertraging van de rationalisatie van Cool:Gen en daarmee tot vertraging van andere wetgeving en beleid, zoals het toekomstige stelsel van box 3
Een tegenbewijsregeling is tevens te realiseren met minimale IV-ondersteuning. In deze variant zou de behandelaar een gewijzigd rendement kunnen op voeren in de aanslagsystemen. Het veld dat hiervoor gebruikt kan worden is al aanwezig in de systemen voor de belastingjaren 2017 en volgende.	Weinig contra-informatie voor toezicht
	Leidt in feite tot introductie van een

Procesbelang van de Staat

[1] Deze raming wordt nog geactualiseerd.

	stelsel op basis van werkelijk rendement zonder daarbij duidelijke definities en afbakeningen te bieden. Dat kan tot rechtsonzekerheid leiden.
	Grote budgettaire derving (ruim € 1 miljard per jaar)

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

III. Invoeren van een realistisch rendementspercentage voor vermogensbestanddelen waar een wettelijk maximum voor geldt

Dit ziet enerzijds op de verpachte landbouwgronden, waarvoor een maximale pachtprijs van 2% van de waarde in het economische verkeer wettelijk is vastgelegd.[2] Wanneer niet alleen het directe rendement (de pacht) maar ook het indirecte rendement mee in oogschouw wordt genomen, zou voor dergelijke vermogensonderdelen echter een hoger forfait (6,5%) van toepassing moeten zijn dat het forfait dat voor 2023 is bepaald (6,17%). Een afzondering van landbouwpachtgronden in een separate categorie ligt daarmee niet voor de hand. De budgettaire opbrengst zou op € 4 miljoen neerkomen.

Een ander aspect is (sociale) woningverhuur door particuliere vastgoedbeleggers. Hierover bent u de laatste tijd vaker benaderd door dergelijke beleggers en bent u in overleg met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Over de mogelijke stapeling van maatregelen is extern onderzoek gedaan door SEO. Het definitieve rapport van dat onderzoeksbureau gaat binnen kort naar de Tweede Kamer. Daarnaar wordt in bijgaande aanzet voor de Kamerbrief verwezen.

IV. Verfijning categorie overige bezittingen

[2] Artikel 3 van het Pachtprijzenbesluit 2007.

1. *Het aandeel in het vermogen van een VvE en in de derdengeldenrekening van een notaris*

   Deze vermogensonderdelen kunnen worden afgezonderd en in de categorie banktegoeden worden opgevoerd. Dat kan al over 2023. Het budgettaire beslag bedraagt € 25 miljoen per jaar voor VvE-tegoeden, de derving voor de derdengeldenrekeningen bedraagt volgens een voorlopige berekening € 5 miljoen per jaar. De maatregel loopt mee in de voorjaarsbesluitvorming en wordt al gedekt door de aanpassingen in het Besluit ter voorkoming van dubbele belasting die tot een budgettaire opbrengst leiden.

   In ieder geval voor het aandeel in een VvE heeft u al toegezegd dat u daarvoor gaat regelen dat dit aandeel niet onder de overige bezittingen met het hoogste rendement zal blijven vallen. Deze verfijning moet dus zeker worden aangebracht. In deze samenhang willen we wel graag onze zorgen over de uitstraling ervan naar het rechtsherstel met u delen: ook voor de voorgaande jaren (2017 t/m 2022) zullen belastingplichtigen hun aandeel in het vermogen van een VvE als banktegoed (met het lage rendement) in aanmerking willen nemen in box 3. De Belastingdienst verwacht daarover dan ook veel bezwaren nadat de brief over de verfijning voor de overbruggingsperiode gepubliceerd is.

2. *Onderlinge vorderingen en schulden in box 3, waaronder verrekenbedingen tussen echtgenoten (cf. toezegging in EK)*

   Vorderingen en schulden tussen fiscaal partners en tussen ouder en een minderjarig kind kunnen worden gedefiscaliseerd. Deze hoeven dan niet in de aangifte te worden vermeld. Dat kan al over 2023. Het budgettaire beslag bedraagt € 4 miljoen per jaar. Deze verfijning heeft u al toegezegd aan het lid Essers in de Eerste Kamer. Daarom loopt dit mee in de voorjaarsbesluitvorming. Dit wordt al gedekt door de aanpassingen in het Besluit ter voorkoming van dubbele belasting die tot een budgettaire opbrengst leiden.

3. *Leningen tussen familieleden*

   Wanneer een familielid een schuld aangaat om het geld vervolgens door te lenen aan een ander familielid wordt dit tegen verschillende rendementspercentages meegewogen. In de eerste aanzet voor de Kamerbrief over de verfijning (bijlage 1) is toegelicht welke beleidsmatige overwegingen tegen een dergelijke verfijning spreken. Dit is alleen op te lossen door een aparte categorie in box 3 voor álle vorderingen te introduceren, met een forfait dat gelijk is aan het forfait voor schulden. Het budgettaire beslag hiervan zou € 287 miljoen voor 2024 en € 296 miljoen in 2025 bedragen. Gezien de beleidsmatige overwegingen zoals uitgewerkt in bijlage 1 en gezien de budgettaire derving raden wij u deze verfijning niet aan.

4. *Laagrenderende beleggingen, zoals obligaties*

   Zoals in de plan B-brief van 9 februari jl. al uitgewerkt is, is een verfijning op dat punt vooral om technische redenen niet haalbaar en dus niet aan

te bevelen. Dat geldt dus ook voor de verfijning in de overbruggingsperiode.

5. *Separate categorie onroerend goed voor niet-woningen*
Niet-woningen zijn de afgelopen jaren gemiddeld genomen niet in waarde gestegen. Deze onroerende zaken zijn wel in de meeste gevallen verhuurd of verpacht (direct rendement). In het forfait voor overige bezittingen in box 3 wordt nu van onroerend goed alleen de waardeontwikkeling expliciet meegenomen. Als voor niet-woningen daarom een langjarig forfaitair rendement van 0,0% gebaseerd op de waardeontwikkeling geïntroduceerd zou worden, kost dat € 664 miljoen in 2024 en € 684 miljoen in 2025. Wij raden dit daarom niet aan.

6. *Onroerend goed en de bijbehorende schulden*
In de overbruggingsperiode van box 3 kunnen vastgoedinvesteerders de schuld die bij een onroerende zaak hoort niet meer verrekenen tegen de waarde ervan, zoals onder het oude stelsel (2017) en in het rechtsherstel. Om beleidsmatige en technische redenen wordt een verfijning op dat punt afgeraden.

7. *Cryptobezittingen*
Het rendement op crypto is erg volatiel en kan sterk uiteenlopen. Een forfait daarvoor te bepalen is dan ook zeer ingewikkeld. Er bestaat geen gegevensstroom voor het voorinvullen van crypto in de aangifte en het toezicht houden is erg moeilijk. Mogelijkheden op basis van DAC8 worden nog nader onderzocht. Desalniettemin wordt niet voorgesteld om voor cryptobezittingen een verfijning aan te brengen.

8. *Winstdelende kapitaalverzekeringen*
Waarom voor deze categorie een verfijning zou moeten komen, is voor de werkgroep niet duidelijk. Een dergelijk voorstel wordt daarom ook niet gedaan.

9. *Verlaging van het forfait voor overige bezittingen en tegelijkertijd verhoging van het belastingtarief in box 3*
Dit is een recent voorstel van uzelf. Hiervoor heeft Analyse berekend dat een verlaging van het forfait van 6,17% naar 4% tot een derving van meer dan € 2 miljard zal leiden. Deze derving kan gedekt worden met het ophogen van het tarief naar 52%. Dit percentage kan mogelijk gematigd worden naar 44% mits daar een halvering van het heffingvrije vermogen van € 57.000 naar € 28.000 tegenover staat. Het nadeel is (1) dat we hierbij zien dat spaarders zullen "opdraaien" voor een verlichting ten voordele van beleggers en (2) dat met een lager heffingvrij vermogen meer belastingplichtigen in box 3 zullen vallen met alle toezicht- en uitvoeringsconsequenties van dien. Daarnaast bestaat het risico dat belastingplichtigen het nieuwe forfait van 4% in de praktijk niet zullen behalen en bezwaar zullen indienen. Het risico dat ook een lager forfait in de praktijk veel bezwaarschriften met zich kan brengen achten wij dan ook nog steeds aanwezig.

10. *Hanteren van een eenjarig forfait*
Als aanvullende mogelijkheid is ernaar gekeken om een eenjarig forfait te gebruiken voor de categorie overige bezittingen en geen meerjarig forfait. Een (complicerend) effect van eenjarige forfaits is dat het forfait dan bij sommige vermogensbestanddelen negatief kan worden. Bij een negatief forfait is een vorm van verliesverrekening nodig. Dat zou een grote impact hebben op de systemen van de Belastingdienst met de beschreven gevolgen in verband met de nodige herprioritering binnen het IV-portfolio. Op basis van deze overwegingen raden wij u deze verfijning niet aan.

In paragraaf V. van het werkdocument wordt ingegaan op het verzoek van de Tweede Kamer om een evaluatie van de noodzaak voor verfijning en in paragraaf VI. Worden nogmaals de aandachtspunten omtrent het IV-portfolio van de keten IH op een rij gezet.

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
Aan deze nota liggen drie moties en twee toezeggingen ten grondslag, zie voor de details bijlage 1.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Voor zover de inhoud van deze stukken ziet op de lopende procedures over het rechtsherstel box 3 en de strategische overwegingen voor en tegen een tegenbewijsregeling in dat kader kan de inhoud vooralsnog niet openbaar worden gemaakt. Dit zou pas kunnen zodra de Hoge Raad arrest heeft gewezen in de lopende cassatieprocedure.

Ministerie van Financiën

~~vr 31/3 - 16³⁰~~
ma 3/3 - 10³⁰

5

TER BESLISSING
Aan
De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
De minister van Financiën

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Verfijning overbruggingswetgeving - voorjaarsbesluitvorming

Datum
28 maart 2023

Notanummer
2023-0000086277

Bijlagen
1. Memo verfijning overbruggingswetgeving voor vierhoek
2. Tabel bevindingen OG naar box 1 (ROW).

29.03.23
Bespreke
Mvk

Aanleiding

Op 16 maart jl. hebben wij u (stas FB) geïnformeerd over mogelijkheden voor verfijning van de overbruggingswetgeving in box 3 (DBT 2023-74698). Als onderdeel van de verfijningen heeft u gevraagd om te onderzoeken of onroerende zaken die nu in box 3 vallen, in box 1 als 'resultaat uit overige werkzaamheden' belast kunnen worden. Besluitvorming over de verfijningen en bijbehorende dekking vindt plaats tijdens de voorjaarsbesluitvorming. Hiervoor moeten wij op 31 maart a.s. een memo voor de ambtelijke vierhoek aanleveren.

Beslispunten
1. Gaat u akkoord met het voorleggen van bijgevoegd memo (bijlage 1) aan de ambtelijke vierhoek?
2. Wij adviseren u om in het memo maatregel 2 als voorkeursoptie aan te wijzen (in aanvulling op de 'kleinere maatregelen' die in de vierhoek van 28 maart zijn behandeld).
3. Wij adviseren u om de optie om onroerende zaken naar box 1 te verplaatsen niet voor besluitvorming aan de vierhoek voor te leggen, maar om deze optie verder te laten verkennen en de nog uit te zoeken punten nader uit te werken. De budgettaire aspecten worden op dit moment nog uitgezocht en staan momenteel nog PM.

Toelichting beslispunten 1 en 2 –Verfijning overbruggingswetgeving

- In de vierhoek van 28 maart zijn reeds enkele 'kleinere verfijningen' voorgelegd. Het gaat om: VvE-reservefondsen aanmerken als spaargeld, geld op een derdenrekening van een notaris aanmerken als spaargeld, defiscaliseren van leningen tussen partners en aanpassen van de heffingskorting voor groen beleggen.
- Het voorliggende memo legt in aanvulling daarop drie grotere maatregelen voor:
  1. Gelijktrekken forfait voor vorderingen en schulden;
  2. Nader uitsplitsen van de categorie overige bezittingen (meerjarig forfait);
  3. Nader uitsplitsen van de categorie overige bezittingen (eenjarig forfait).
  - De maatregelen kunnen naar verwachting met terugwerkende kracht per 2023 (maatregel 1) respectievelijk per 2024 (maatregel 2 of 3) worden ingevoerd. Voor alle maatregelen geldt dat een uitvoeringstoets gedaan moet worden om integraal en definitief te bepalen of de maatregel uitvoerbaar is en per welk jaar. Tevens zal uit de uitvoeringstoetsen

blijken wat de eventuele uitvoeringskosten zijn waarbij het uitgangspunt is dat een beroep wordt gedaan op de gereserveerde middelen op de AP.
    - Wanneer een maatregel met terugwerkende kracht per 2023 dan wel per 2024 kan worden ingevoerd, leidt dit tot een verschil tussen de VA en DA. Dat kan in individuele gevallen om grote bedragen gaan en voor belastingplichtigen zowel een voordeel als een nadeel zijn.
    - Voor maatregel 1 moet nog worden onderzocht of en per wanneer het mogelijk is om dit te beperken tot geldleningen. Een lager rendementspercentage voor overige vorderingen kan mogelijk arbitrage uitlokken.
- Wij adviseren om maatregel 2 als voorkeursoptie aan de vierhoek te presenteren.
- Deze maatregel zorgt ervoor dat de forfaits in de categorie overige bezittingen worden verfijnd en gemiddeld genomen beter aansluiten bij het werkelijk rendement, zoals verzocht door de Tweede Kamer. Wij tekenen wel aan dat de forfaits voor de grootste categorieën (effecten en onroerende zaken) niet sterk zullen wijzigen. Voor veel belastingplichtigen is het materiele effect van de verfijning daardoor beperkt.
- Maatregel 3, met eenjarige forfaits, sluit (gemiddeld genomen) beter aan bij het werkelijke rendement in een belastingjaar, maar kent enkele belangrijke nadelen waardoor wij deze optie niet als voorkeursoptie adviseren:
    - Maatregel 3 kent een zeer grote budgettaire derving (cumulatief € 6,3 miljard, circa 1/3 van de totale box 3-opbrengst in de periode t/m 2026). Als deze derving gedekt wordt met een verhoging van het box 3-tarief, dan zou het tarief indicatief uitkomen op 55% in 2026.
    - Een eenjarig forfait zal met name voor effecten veel sterker fluctueren dan een meerjarig forfait. Een forfait voor effecten van 15% in een belastingjaar is goed denkbaar, terwijl er alsnog belastingplichtigen zullen zijn met een verlies of een laag rendement omdat zij bijvoorbeeld enkel obligaties aanhouden. Voor deze belastingplichtigen is een eenjarig forfait nadeliger dan een meerjarig forfait. Het is niet mogelijk om op korte termijn een verschillend forfait voor aandelen en obligaties te hanteren.
    - Bij een eenjarig forfait is de kans op een negatief forfait en dus een verlies in box 3 veel groter dan in het huidige systeem. De Belastingdienst heeft echter voorlopig geen IV-capaciteit om verliesverrekening te realiseren. Voor belastingplichtigen kan een eenjarig forfait zonder mogelijkheid tot verliesverrekening nadelig uitpakken ten opzichte van een meerjarig forfait.
    - Eenjarige forfaits zullen bovendien jaarlijks tot een (soms groot) verschil tussen VA en DA leiden.

Toelichting beslispunt 3 – Onroerende zaken belasten in box 1 als ROW

U heeft verzocht om een uitwerking van de mogelijkheden om onroerende zaken te belasten als resultaat uit overige werkzaamheden (ROW) in box 1. Wij hebben op hoofdlijnen een optie onderzocht waarbij alle onroerende zaken die momenteel zijn belast in box 3, daaronder begrepen schulden die rechtstreeks samenhangen met die onroerende zaken, worden belast als ROW. In de basisvariant (1) wordt het eigen gebruik belast. In de andere variant (2) wordt het voordeel van het eigen gebruik niet belast. Variant 2 vereist nadere wetgeving op dit punt.

Wij informeren u over onze bevindingen van de optie die op hoofdlijnen is onderzocht. In de tabel (bijlage 2) zijn de bevindingen nader uitgewerkt. In dit

- 5 jaars forfait?
- hoeveel van de belastingplichtige heeft alleen aandelen? Of hoeveel wij alle andere obligaties uit de systeem halen?

onderzoek staan nog enkele cijfers op PM omdat deze vanwege de snelheid nog niet ingevuld konden worden.

Kern

In het ROW-regime zijn de jaarlijkse inkomsten, zoals huur en pacht, belast. Daarnaast zijn de waardeontwikkelingen belast. Winstneming daarvan vindt uiterlijk plaats op het moment van de levering van de onroerende zaak (vermogenswinstbelasting). Verder zijn de gemaakte onderhoudskosten aftrekbaar, de verbeteringskosten worden geactiveerd en afgeschreven.

Voor de bepaling van het belastbaar resultaat van ROW kan onder de huidige wetgeving geen herinvesteringsreserve (HIR) worden gevormd. Als het gewenst is om de HIR en de ruilarresten wel, of in bepaalde situaties toe te staan, dan zal dit wettelijk geregeld moeten worden. Dit zal budgettaire consequenties hebben. Binnen ROW wordt de winst vastgesteld met uitsluiting van onzakelijke elementen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een onzakelijke huur of een onzakelijke aan- of verkoopprijs voor de winstberekening wordt gecorrigeerd. Op basis daarvan is het eigen gebruik bij de basisvariant (1) belast (gekwantificeerd via een forfait). In variant 2 is het voordeel van (de mogelijkheid van) eigen gebruik niet belast. Belastingplichtigen met ROW-vermogen zijn administratieplichtig.

Budgettaire gevolgen

Verplaatsing van onroerend goed naar box 1 waarbij eigen gebruik wordt belast leidt tot een forse lastenverzwaring van PM. Zonder belasten van eigen gebruik resulteert de eerste jaren een forse derving van PM.

Budgettaire gevolgen van de basisvariant (1)

- In de overbruggingsperiode is de opbrengst box 3 ca. 6 mld euro per jaar. In de tabel trekken we *ter illustratie* van de effecten die optreden de overbruggingsperiode door tot 2034. Daarbij houden we de opbrengst vanaf 2026 constant.
- Vastgoed naar ROW betekent in eerste instantie een derving van de opbrengst in box 3 van c.a. € PM mld. per jaar in de overbruggingsperiode.
- Daar staat tegenover een directe opbrengst in box 1 uit belasting op verhuur onder c.a. 300.000 belastingplichtigen en een belasting op eigen gebruik volgens het zakelijkheidsprincipe onder c.a. 700.000 belastingplichtigen. Naar verwachting verhuist op den duur een groot deel van deze beleggers naar box 2 vanwege het hoge tarief in box 1. Dat is meegenomen in de raming.
- Ter illustratie: een particulier met een vakantiehuisje van 200K/400K betaalt over het eigen gebruik 4.000/8.000 euro belasting per jaar. Dat is voor deze persoon een aanzienlijke lastenverzwaring: in het huidige stelsel is eigen gebruik niet belast. De meeste woningen in box 3 zijn niet verhuurd: al deze 700.000 eigenaren krijgen te maken met een dergelijke lastenverzwaring wanneer eigen gebruik wordt belast.
- Voor de opbrengst uit belasting op waardeontwikkeling van onroerend goed zal door de toepassing van een vermogenswinstregime een ingroeiperiode van ongeveer 10 jaar gelden. Deze ingroeiperiode veroorzaakt een grote incidentele derving van PM.

Budgettaire gevolgen van de andere variant (2)
In variant (2) wordt het eigen gebruik *niet* belast. Dat levert ten opzichte van de basisvariant (1) een derving op van PM mld euro. Dit komt door het verschil tussen belasten aanwas (wat direct optreedt) en winst (wat vertraagd optreedt).

Doorwerking toeslagen
Bij verplaatsing naar box 1 wordt onroerend goed niet meer meegeteld voor de vermogenstoetsen voor de toeslagen, die zijn gebaseerd op het vermogen in box 3. Ook zal doorgaans in alle jaren behalve het jaar van verkoop het verzamelinkomen dalen door het verschil tussen aanwas en winst. Bij het niet belasten van eigen gebruik betekent dit dat ca. 70.000 onroerendgoedbezitters, onder wie 3.000 miljonairs, als gevolg hiervan jaarlijks naar schatting **€ 200 miljoen extra** toeslagen ontvangen. Bij wel belasten eigen gebruik zal dit effect kleiner zijn.

Belangrijkste voordelen
- Sluit aan bij het realisatiebeginsel;
- Sluit – afgezien van het eigen gebruik[1] - aan bij de beleving van de burger: pas sprake van belastingheffing bij daadwerkelijke realisatie van waardeontwikkelingen;
- Geen liquiditeitsnadeel voor belastingplichtigen ten opzichte van het huidige forfaitaire box 3-stelsel en een vermogensaanwasbelasting.

Belangrijkste nadelen
- Lock-in-effect: fiscale prikkel om bij latente waardestijging verkoop uit te stellen om belastingheffing daarover uit te stellen[2];
- De belastingplichtige moet onderscheid maken tussen onderhouds- en verbeteringskosten;
- De belastingplichtige moet veelal voor een langere periode gegevens bijhouden over de kostprijs van het onroerend goed en gedane investeringen;
- De Belastingdienst beschikt niet over contra-informatie;
- Beperkt toezicht of afwezigheid van toezicht leidt tot een handhavingstekort;
- Budgettaire derving;
- Doorwerking toeslagen en andere inkomensafhankelijke regelingen.

Maakbaarheid en haalbaarheid
- De optie van het belasten van onroerende zaken als ROW betreft een structuurwijziging, die op korte termijn niet haalbaar is, omdat dit veel IV-capaciteit vraagt. Herprioritering binnen portfolio betekent vertraging op andere politiek-gevoelige dossiers en/of uitfasering Cool:Gen.
- Het IV-portfolio van de keten IH zit op dit moment vol. In het portfolio zitten structuurwijzigingen die voortvloeien uit een box 3-heffing op basis van werkelijk rendement, AOV ZZP, gedeformaliseerd werken en de migratie Cool:Gen. Er zal daarom eerst een heroverweging moeten plaatsvinden van het IH-portfolio.
- Rationalisatie Cool:gen: Uitstel van deze werkpakketten is ongewenst, omdat het aanpassen van Cool:Gen nodig om wijzigingen is in wetgeving voor de IH en jaaraanpassingen te kunnen blijven verwerken. Hiernaast

[1] 70% van de belastingplichtigen met vastgoed in box 3 verhuurt dit vastgoed niet. Het belasten van (de mogelijkheid van) eigen gebruik zal niet aansluiten bij de beleving van deze groep belastingplichtigen.
[2] Alleen zonder HIR.

bestaat bij uitstel het risico dat storingen niet goed meer opgelost kunnen worden, met gevolgen voor de belastingontvangstenstroom ten aanzien van de inkomensheffing en gedeeltelijk de vennootschapsbelasting.
- Zo dient te worden bepaald wanneer een box 3-heffing op basis van werkelijk rendement in werking moet treden. Indien dit per 2027 is, moet vervolgens een afweging worden gemaakt rondom de inwerkingtreding van AOV/ZZP. Beide kan namelijk niet per 2027 door een overschrijding van het maximale aantal IV-dagen.
- Zodra het voorgaande duidelijk is, kan een planning worden gemaakt, en kan worden aangegeven of per 2025 een structuurwijziging mogelijk is.
- Bovendien kan er een samenloop optreden wanneer besloten tot een tegenbewijsregeling in het kader van rechtsherstel.

Nog uit te zoeken punten
- Belasten van het eigen gebruik en aftrek van de bijbehorende kosten.
- Kostenaftrek van meubilair en gas, water en licht als deze kosten zijn doorbelast aan de huurder.
- Bij het ROW-regime kan de stakingswinst (= nog niet eerder in de heffing betrokken waardeontwikkelingen) bij overlijden op verzoek worden doorgeschoven naar de erfgenamen. De beleidsmatige achtergrond hiervan is de continuïteit van de onderneming die door de erfgenamen wordt voortgezet. Dit argument gaat niet op bij onroerende zaken die afkomstig zijn uit box 3.
- Het netto-vermogen in box 3 daalt wellicht als gevolg van de overheveling van onroerend goed en de bijbehorende schulden naar box 1. Dit werkt door naar de "beschikking bedrag rendementsgrondslag". Een lagere rendementsgrondslag heeft budgettaire consequenties voor met name toeslagen.
- Alternatief: Optie dat belastingplichtigen kunnen kiezen voor een forfaitair regime voor een langere periode. Bijvoorbeeld een keuze voor tien jaar zoals bij tonnageregeling in het winstregime.
- Herziening vermogensbegrip/vermogensgrens ten behoeve van de berekening van toeslagen.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
De verfijning komt tegemoet aan verschillende moties en toezeggingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	**2024-2032**	**struc**
	Opbrengst overbrugging	a	Box 3	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	54,4	6,00
(1a en 1b)	Resterende opbrengst Box 3 onroerend goed naar ROW	b	Box 3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	30,1	3,30
(1a)	Opbrengst ROW vastgoed **met belasting eigen gebruik** *kosten en hypotheekrente jaarlijks aftrekbaar*	c	Box 1	2,1	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,2	15,1	0,54
		d	Box 2	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	1,4	1,6	1,8	9,0	4,10
	Opbrengst t.o.v. overbrugging	**b+c+d-a**	**Totaal**	**-0,4**	**-0,4**	**-0,2**	**-0,2**	**0,0**	**0,1**	**0,2**	**0,3**	**0,3**	**-0,3**	**1,95**

(1b)	Opbrengst ROW vastgoed **zonder belasting eigen gebruik** *kosten en hypotheekrente jaarlijks aftrekbaar*	e	Box 1	-0,7	-0,5	-0,4	-0,2	0	0,1	0,1	0,2	0,5	-0,9	1,76
		f	Box 2	0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	2,2	0,63
	Opbrengst t.o.v. overbrugging	**b+e+f-a**	**totaal**	**-3,4**	**-3,1**	**-2,9**	**-2,7**	**-2,5**	**-2,3**	**-2,3**	**-2,1**	**-1,7**	**-22,6**	**-0,31**

(1b')	Opbrengst ROW vastgoed **zonder belasting eigen gebruik** *kosten en hypotheekrente aftrekbaar bij winstneming*	g	Box 1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	10,1	1,76
		h	Box 2	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9	1,2	1,4	1,6	1,9	8,6	0,63
	Opbrengst t.o.v. overbrugging	**b+g+h-a**	**Totaal**	**-1,4**	**-1,2**	**-1,1**	**-0,9**	**-0,7**	**-0,4**	**-0,2**	**0,0**	**0,3**	**-5,2**	**-0,31**

Bijlage 2 – onroerend goed belasten in box 1 als ROW

Kern: de belangrijkste voordelen en nadelen op een rij

Varianten	**<u>Variant 1a:</u>** **alle onroerende zaken van box 3 naar box 1 (resultaat uit overige werkzaamheden); <u>eigen gebruik is belast</u>.**	**<u>Variant 1b:</u>** **alle onroerende zaken van box 3 naar box 1 (resultaat uit overige werkzaamheden); <u>eigen gebruik is niet belast</u>.**
Kenmerken van het ROW-regime (box 1), toegepast op onroerende zaken vanuit box 3.	- ROW is gebaseerd op het winstregime van de IB-ondernemer. Dit betekent dat de totale winst aan belasting is onderworpen die gedurende de gehele bestaansduur van de ROW wordt behaald. De totaalwinst wordt op basis van beginselen van goedkoopmansgebruik toegerekend aan kalenderjaren (jaarwinsten). - Schulden van onroerende zaken gaan met de onroerende zaken over naar box 1. De rente over deze schulden is aftrekbaar binnen ROW. - Toegepast op onroerende zaken zal bij ROW jaarlijks worden geheven over de reguliere inkomsten, zoals huur en pacht. Daarnaast behoren de waardeontwikkelingen van onroerende zaken tot het inkomen. Op basis van goedkoopmansgebruik vindt winstneming uiterlijk plaats op het moment van de levering van de onroerende zaak (vermogenswinstbelasting)[1]. Daarnaast vindt in beginsel heffing over de opgebouwde waardeontwikkeling plaats bij het einde van de werkzaamheid, bijvoorbeeld in het geval van overlijden. De winst bestaat uit het verschil tussen de verkoop- en aankoopprijs dan wel over het verschil tussen de waarde in het economisch verkeer (WEV) bij overlijden en de aankoopprijs. De vermogenswinst kan ook negatief zijn. - Binnen ROW wordt de winst vastgesteld met uitsluiting van onzakelijke elementen (zakelijkheidsbeginsel). Dit betekent onder andere dat de winst gecorrigeerd wordt voor eigen gebruik. Om het eigen gebruik te kwantificeren kan een "eigengebruikforfait" worden opgenomen. In de winstsfeer vindt bij de IB-ondernemer momenteel een bijtelling plaats voor het in privé gebruiken van de als ondernemingsvermogen geëtiketteerde woning (bijtelling = WOZ-waarde x percentage). Daarnaast wordt een onzakelijke huur	Zie 1a. - Aangezien bij deze variant eigen gebruik niet is belast, zijn gemaakte kosten die verband houden met het directe rendement van de onroerende zaak niet aftrekbaar.

[1] Een alternatief is een vermogenswinstbelasting introduceren voor vastgoed in box 3. Maar dan ontstaat wel het nadeel dat in box 3 verschillende heffingsstelsels gelden.

	of een onzakelijke aan- of verkoopprijs gecorrigeerd. - Voor de bepaling van het belastbaar resultaat van ROW kan geen herinvesteringsreserve (HIR)[2] worden gevormd. Als het gewenst is om de HIR en de ruilarresten wel, of in bepaalde situaties toe te staan, dan zal dit wettelijk geregeld moeten worden. - Binnen ROW kan men bij overlijden de heffing over waardeontwikkelingen uitstellen (doorschuiven). - Gemaakte kosten die verband houden met het directe rendement van de onroerende zaak zijn in het betreffende jaar aftrekbaar. Investeringen worden geactiveerd waar in beginsel op wordt afgeschreven. Voor de afschrijving op onroerende zaken geldt een afschrijvingsbeperking tot 100% van de WOZ-waarde.[3] - Tarief: het tarief[4] in box 1 is progressief en hoger dan in box 3: vanaf een belastbaar inkomen in box 1 van € 73.031 is het tarief 49,5% in 2023 (daaronder 36,93%). Dat betekent concreet dat de huurinkomsten en de opbrengst bij verkoop progressief en dus mogelijk tegen 49,5% zijn belast. Daartegenover staat dat verliezen in box 1 ook tegen het hoge tarief kunnen worden afgezet tegen bijvoorbeeld looninkomsten, pensioenuitkeringen, winst uit onderneming, etc. De vraag is wel of niet een soort vrijstelling zoals de terbeschikkingstellingsvrijstelling gewenst is, mede omdat inflatoire winst geen reëel voordeel is. - Voor ROW geldt een administratieplicht.[5]	
Voorstel	- Belastbaar feit: we gaan het begrip "werkzaamheid" aanvullen: naast het rendabel maken ook het houden en bezitten van onroerende zaken, niet zijnde een eigen woning als bedoeld in artikel 3.111 Wet IB 2001, daaronder begrepen schulden die rechtstreeks samenhangen met die onroerende zaken, gaan we als werkzaamheid voor ROW aanmerken. (Daarbij moet tevens een fictie worden gemaakt die voorschrijft dat inkomen moet worden geïmputeerd voor eigen gebruik en gebruik binnen familie- en vriendenkring.) - Alle onroerende zaken in box 3, zowel woningen als niet-woningen, ongeacht of deze zijn verhuurd of niet verhuurd, belasten we in box	Zie 1a.

[2] Nu zijn er in box 1 (resultaat uit overige werkzaamheden) wel fiscale mogelijkheden om de belastingheffing over de winst uit te stellen, artikel 3.95, tweede lid, Wet IB 2001.
[3] Evenals voor de vennootschapsbelasting volgens artikel 8, zesde lid, Wet VPB 1969. Als we bij woningen uitgaan van de WOZ-waarde is afschrijving tot die WOZ-waarde mogelijk.
[4] Artikelen 2.10 en 2.10a Wet IB 2001.
[5] Artikel 52, tweede lid, AWR.

	1 onder ROW, met instandhouding van de huidige vrijstelling in box 3 voor bos- en natuurterreinen en landgoederen. - Het is niet wenselijk om pas vanaf een bepaald aantal onroerende zaken over te gaan naar box 3. Een dergelijke grens is complex in de uitvoering vanwege sfeerovergangen tussen box 1 een box 3. Bij aan- en verkopen rondom de grens kan dit bijvoorbeeld resulteren in meerdere sfeerovergangen in een jaar. Daar tegenover staat dat ook belastingplichtigen met 1 onroerende zaak in box 1 worden belast. - Voor de beginbalans gaan we uit van de WEV per 1 januari van het betreffende jaar bij zowel woningen als niet-woningen. Hiermee wordt voorkomen dat de waardeontwikkeling die is ontstaan (en indirect is belast) in box 3 ook in box 1 als ROW in de heffing wordt betrokken.	
Belangrijkste voordelen	- Sluit aan bij het realisatiebeginsel: de werkelijke vermogenswinst is belast op het moment van verkoop, op basis van de aan- en verkoopwaarde van onroerende zaken. - Sluit aan bij de beleving bij de belastingplichtige: geen belasting over niet-gerealiseerd, verteerbaar, inkomen. Maar, (de mogelijkheid van) eigen gebruik zullen zij waarschijnlijk niet als inkomen ervaren. - Liquiditeitsvoordeel voor belastingplichtigen ten opzichte van het huidige forfaitaire box 3-stelsel en een vermogensaanwasbelasting. - Creëert (ten opzichte van huidige stelsel) een fiscale prikkel om onroerend goed te onderhouden en te verduurzamen. - Als we eigen gebruik belasten, levert dat een aanzienlijke extra opbrengst op, omdat veel onroerende zaken niet zijn verhuurd.	- Sluit waarschijnlijk beter aan bij de beleving bij de belastingplichtige dan variant 1a., aangezien zij (de mogelijkheid van) eigen gebruik waarschijnlijk niet als inkomen zullen ervaren.
Belangrijkste nadelen	- De keuze voor een vermogenswinstbelasting in plaats van een vermogensaanwasbelasting leidt tot een budgettaire derving. - Lock-in-effect: fiscale prikkel om bij waardestijging de verkoop uit te stellen met grotere kans op constructies en belastingontduiking. - Maakt onderscheid tussen onderhouds- en verbeteringskosten. - Bij een vermogenswinstbelasting moet de belastingplichtige bij verkoop van een onroerende zaak zelf de aankoopwaarde en de gemaakte kosten aanleveren en daarvoor gedurende lange tijd bewaren. Dat vraagt meer van het doenvermogen van de	Zie 1a. - Als we eigen gebruik niet belasten, is er een groot incidenteel nadeel voor de schatkist vanwege ingroei vermogenswinst. Dit kunnen we deels compenseren door het hogere tarief in box 1. Maar de verwachting is dat belastingplichtigen een aanzienlijk deel van de onroerende zaken op termijn in

	belastingplichtige (onder andere: bijhouden aankoopwaarde en investeringen). Aangezien wordt gedacht om niet vanaf een bepaald aantal onroerende zaken raakt dit alle belastingplichtigen met 1 onroerend goed. - De overgang van vastgoed van box 3 naar ROW is een structuuraanpassing die circa 100-250 (met een marge van 50%) aan extra IV-dagen kost. In ieder geval moeten we de uitvraag in box 1 en box 3 aanpassen en nieuwe berekeningen maken voor box 3. - Leidt tot uitvoeringsrisico's zoals uitbreiding aangifte inkomstenbelasting met werkelijke kosten. Dit leidt tot risico's op foute aangiften. Contra-informatie anders dan administratie en bonnetjes van de belastingplichtige is niet bij de Belastingdienst beschikbaar. - Toezicht op de in de aangifte opgenomen kosten kost veel toezichtcapaciteit. Beperkt toezicht of afwezigheid van toezicht leidt tot een handhavingstekort. Als we de bewijslast gaan "verzwaren": bijvoorbeeld dat uitgaven met schriftelijke bewijzen aantoonbaar moeten zijn, zal dit in gevallen waarin toezicht plaatsvindt, het toezicht vereenvoudigen. - Mogelijk discussies met belastingplichtigen en risico op misbruik. Dit kan leiden tot een toename van bezwaren, ingeval toezicht heeft geleid tot een correctie. Bezwaar-behandeling is arbeidsintensief. - Eigenaren van tweede woningen/vakantiehuisjes die deze niet verhuren, zullen het belasten van eigen gebruik volgens een "eigengebruik-forfait" mogelijk onrechtvaardig vinden. - De belastingplichtige moet de opbrengst en kosten zelf administreren en opgeven in de aangifte. Contra-informatie anders dan verplichte administratie door de belastingplichtige is niet of nauwelijks beschikbaar. - Sluit niet aan bij het heffingsstelsel voor vermogensbestanddelen in box 3.	een bv zullen onderbrengen, waardoor het voordeel van het hogere tarief in box 1 deels weer verdwijnt.
Juridische houdbaarheid	- Vanuit het perspectief van artikel 1 EP EVRM en artikel 14 EVRM is volgens de Landsadvocaat op stelselniveau geen sprake van juridische risico's bij een belastingheffing over werkelijke rendement. - Is eigen gebruik gelijk aan werkelijke inkomsten?	- Zie 1a.

Uitvoering	- Bij de werkelijke kostenaftrek past de kanttekening dat er slechts een beperkte capaciteit beschikbaar is bij de Belastingdienst (uitvoering) om hier toezicht op te kunnen houden. - Hoe meer gegevens van belastingplichtige benodigd zijn om de aftrek te bepalen, hoe meer complexiteit in de aangifte, hoe groter de foutkans bij het invullen van de belastingaangifte en hoe meer toezicht nodig is. - Aanpassing van het systeem naar werkelijk rendement kost ook veel IV-capaciteit (geheel nieuwe systematiek). Er is op dit moment weinig tot geen capaciteit om effectief toezicht te houden op de kostenaftrek.	- Zie 1a.
Rechtvaardigheid	- Deze variant sluit aan bij het belasten van het werkelijk rendement, wat is beoogd met het nieuwe stelsel. Vanuit dat perspectief lijkt deze variant rechtvaardig.	- Zie 1a. - Ten opzichte van variant 1a. zullen belastingplichtigen waarschijnlijk variant 1b. rechtvaardiger vinden omdat zij het gebruiken van eigen goederen niet ervaren als het genereren van inkomen.
Nog uit te zoeken punten	- Bij het ROW-regime kan de stakingswinst (= nog niet eerder in de heffing betrokken waardeontwikkelingen) bij overlijden op verzoek worden doorgeschoven naar de erfgenamen. De beleidsmatige achtergrond hiervan is de continuïteit van de onderneming die door de erfgenamen wordt voortgezet. Dit argument gaat niet op bij onroerende zaken die afkomstig zijn uit box 3. Voorstel is om de doorschuifregeling bij overlijden voor onroerend goed uit te sluiten. - Als de voorheen box 3-onroerende zaken en de bijbehorende schulden ondanks de overheveling naar box 1 mee moeten blijven tellen voor de "beschikking bedrag rendementsgrondslag", dan kost dit IV-capaciteit. Daarbij is het de vraag of de uit box 3 afkomstige onroerende zaken afgescheiden kunnen worden van onroerende zaken die ter beschikking worden gesteld aan bv's etc. (TBS valt ook onder het ROW-regime). - Bij het totaalwinstregime zijn alle voordelen belast. Dus ook vergoedingen voor het gemeubileerd verhuren van onroerende zaken en doorbelasten van gas, water en licht. Het ligt hierbij voor de hand dat de gemaakte kosten dan ook aftrekbaar zijn, namelijk de aanschaf van de meubels (al dan niet activeren) en rekening	Is het wenselijk om de bijtelling wegens eigen gebruik te verfijnen? Denk aan de situatie dat een onroerende zaak gedurende het jaar deels zelf ter beschikking staat, deels wordt verhuurd aan derden (inkomsten) en deels leegstaat tijdens de zoektocht naar huurders? Verfijning kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de uitkomst van de (jaar)bijtelling (WOZ-waarde/WEV maal PM%) in aanmerking te nemen in de verhouding van het eigen gebruik in het betreffende jaar (al dan niet praktisch afgerond op hele weken/maanden). - Alternatief voor uitsluiten van kosten bij eigen gebruik: kosten parkeren (stallingsregeling) voor zover daartegenover geen positieve inkomsten staan.

	gas, etc. - Alternatief: Optie dat belastingplichtigen kunnen kiezen voor een forfaitair regime voor een langere periode. Forfait (keuze in- of exclusief waardemutatie) voor opbrengsten minus kosten (exclusief renten van schulden die rechtstreeks samenhangen met die onroerende zaak) ter zake van een onroerende zaak die de belastingplichtige en familieleden tot en met de derde graad ter beschikking staan. Keuze voor forfait alleen mogelijk voor vol-eigendomsituaties vanaf moment dat onroerende zaak start als ROW-bron. Keuze voor tien jaar zoals bij tonnageregeling (art. 3.22 Wet IB 2001)? - Belastingdruk ROW versus vennootschapsbelasting/box 2 en box 3? - IV, Uitvoering en handhaving, doenvermogen etc.	- Belastingdruk ROW versus vennootschapsbelasting/box 2 en box 3?

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING (SVP RETOUR 6/4 IVM AANLEVEREN VOOR VIERHOEK)
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Verfijning overbruggingswetgeving - politieke vierhoek 11 april

Datum
4 april 2023

Notanummer
2023-0000091040

Bijlagen
1. Memo voor politieke vierhc

Aanleiding

Op 28 maart jl. hebben wij opties voor de verfijning van de overbruggingswetgeving in box 3 aan u voorgelegd (nota 2023-86277). Dit onderwerp loopt mee in de voorjaarsbesluitvorming. Met deze nota leggen wij u de stukken voor de politieke vierhoek van 11 april a.s. voor.

Beslispunt
Wij adviseren u akkoord te gaan met het aanleveren van bijgaand memo voor de politieke vierhoek van 11 april.

05/04/23
Ook als
alternatief
aan-
dachts
punt
voorstelling
of
combinatie
voorstelling
Vlaag +
tarief
Vlaag.

Kern

- In het memo wordt voorgesteld om de overbruggingswetgeving in box 3 te verfijnen. Dit door middel van de eerder aan de vierhoek voorgelegde 'kleinere maatregelen', het gelijktrekken van het forfait voor vorderingen en schulden, en het vanaf 2024 nader uitsplitsen van de categorie overige bezittingen. Daarbij blijft voor de (uitgesplitste) categorie overige bezittingen een meerjarig forfait het uitgangspunt.
- De verfijningen worden gedekt met een verhoging van het box 3 tarief. Ook het uitstel van het stelsel op basis van werkelijk rendement tot 2027 wordt gedekt met een verhoging van het tarief. Per saldo wordt het box 3-tarief verhoogd tot 38% in 2024.
- In het memo wordt verder benoemd dat wij de mogelijkheid onderzoeken om vastgoed over te hevelen naar box 1, maar dat deze maatregel nu niet ter besluitvorming wordt voorgelegd.
- U (stas) heeft naar aanleiding van de nota van 28 maart gevraagd om in kaart te brengen hoe de forfaits eruit zouden zien als ze gebaseerd worden op 5-jarige of 10-jarige gemiddelden, in plaats van 15-jarig. Dit berekenen wij nog. Wij zullen deze informatie meesturen met de annotatie voor de vierhoek.

Communicatie
Naar aanleiding van de besluitvorming over verfijning zal een kamerbrief worden opgesteld. Deze wordt later voorgelegd.

Politiek/bestuurlijke context
De verfijning komt tegemoet aan verschillende moties en toezeggingen.

Vlaag akkoord

Pagina 1 van 2

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Memo politieke vierhoek 11 april - Verfijning box 3 in overbruggingsperiode

Beslispunt

- Gaat u akkoord met verfijning van box 3 in de overbruggingsperiode door middel van de 'kleinere maatregelen' en maatregel 2, te weten het gelijktrekken van het forfait op vorderingen en schulden en het uitsplitsen van de categorie overige bezittingen?
- Gaat u akkoord met dekking door verhoging van het tarief in box 3 tot 38% vanaf 2024?

Aanleiding

Op grond van de overbruggingswetgeving box 3 wordt het inkomen in box 3 bepaald op basis van forfaitaire rendementen voor drie categorieen: (1) spaargeld, (2) overige bezittingen en (3) schulden. Het forfait sluit met name voor spaarders goed aan bij het werkelijke rendement. De categorie overige bezittingen bevat echter veel verschillende bezittingen met uiteenlopende rendementen. Het forfaitaire rendement is gebaseerd op langjarige rendementen op vastgoed, aandelen en obligaties. In 2023 is het forfait voor overige bezittingen 6,17%. Er zijn jaarlijks veel belastingplichtigen met (veel) lagere en (veel) hogere rendementen op hun overige bezittingen.

In de TK zijn verschillende moties aangenomen om verfijningen aan de overbruggingswetgeving te onderzoeken. Enkele kleinere aanpassingen zijn eerder in de vierhoek voorgelegd (zie tabel 1). In dit memo worden grotere aanpassingen voorgelegd. De onderzochte maatregelen zorgen ervoor dat de heffing beter aansluit bij het werkelijke rendement en/of vergroten de juridische houdbaarheid van de wetgeving. Het belang van solide overbruggingswetgeving is groter geworden gezien de grote hoeveelheid bezwaren naar aanleiding van het rechtsherstel, met grofweg dezelfde berekeningssystematiek als de overbruggingswetgeving.

Naast de maatregelen in dit memo onderzoekt Financiën of het mogelijk is om vastgoed (deels) uit box 3 over te hevelen naar box 1, en het inkomen uit vastgoed daar te belasten als 'resultaat uit overige werkzaamheden'. Aan deze mogelijkheid kleven mogelijk een hoop haken en ogen (budgettair, doorwerking naar o.a. toeslagen, uitstelmogelijkheden, toezicht, IV-implicaties etc). Deze mogelijkheid wordt nu niet ter besluitvorming voorgelegd.

Budgettaire tabellen

Onderstaande tabel laat alle voorgestelde aanpassingen in box 3 zien.

De dekking dient binnen het box 3-domein te worden gevonden. Dekking ligt voor de hand middels verhoging van het box 3-tarief. Een dekking deels via het heffingvrije vermogen (hvv) is ook mogelijk. Dit betekent een lastenverschuiving van de huidige box 3-populatie naar belastingplichtigen met een lager box 3-vermogen. Meer burgers worden box 3-belastingplichtige (momenteel circa 2 miljoen, 230.000 extra bij verlaging van het hvv naar € 50.000, 1 miljoen mensen extra bij verlaging tot de vermogensgrens voor de huurtoeslag). Uitvoeringstechnisch heeft dit geen grote nadelen. Deze burgers zijn nu al aangifteplichtig. Een belastingplichtige met een vermogen tussen de huurtoeslaggrens en het hvv is geen belasting verschuldigd in box 3, maar dient nu wel de box 3 aangifte te doorlopen voor het vaststellen van de vermogensgrens voor de huurtoeslag. Het gelijktrekken van deze vermogensgrens en het hvv draagt bij aan een uitvoeringstechnische versimpeling en maakt het stelsel begrijpelijker voor belastingplichtigen.

Tabel 1 – voorgestelde maatregelen box 3 en dekking

	In standen, in mln. – is saldoverslechterend = lastenverlichting	2022	2023	2024	2025	2026	*Struc.*	*Cumulatief*
	0. Uitstel werkelijk rendement							
	Uitstel naar 2027	0	0	0	0	-395	0	-395

	1. Eerder voorgelegde 'kleinere maatregelen' – hiertoe is nog niet besloten							
	Box 3: voorkomen dubbele belasting	0	58	60	62	62	0	242
	Box 3: aandelen in VvE scharen onder spaargeld	0	-24	-25	-26	-26	0	-101
	Box 3: derdenrekening notaris scharen onder spaargeld	0	-5	-5	-5	-5	0	-20
	Box 3: groen beleggen	0	0	-25	-26	-26	0	-77
	Totaal	**0**	**29**	**5**	**5**	**-390**	**0**	-351
	2. Voorstel uit dit memo							
	Gelijktrekken forfait vorderingen en schulden + vanaf 2024 nader uitsplitsen van de categorie overige bezittingen (meerjarig forfait)	0	-310	-367	-377	-377	0	-1.431
	Te dekken totaal inclusief uitstel	0	-281	-362	-372	-767	0	-1.782
	Dekking: tarief naar 38% in 2024-2026[1]	0	0	723	578	578	0	1.879
Per saldo		0	-281	361	206	-189	0	97
	3. Alternatieve dekking							
	Te dekken totaal inclusief uitstel	0	-281	-362	-372	-767	0	-1.782
	Dekking: heffingvrij vermogen naar € 50.000[2], tarief 36% in 2024 en 2025, 37% in 2026[3]	0	0	650	500	650	0	1.800
	Dekking: heffingvrij vermogen terug naar vermogensgrens toeslagen (ca. € 36.000), tarief per 2024 naar 35%	0	0	730	580	580	0	1.890

Voorgestelde maatregelen

Onderstaande maatregelen 1 en 2 kunnen naar verwachting met terugwerkende kracht per 2023 of per 2024 worden ingevoerd. Voor alle maatregelen geldt dat een uitvoeringstoets gedaan moet worden om integraal en definitief te bepalen of de maatregel uitvoerbaar is en per welk jaar. Wanneer een maatregel met terugwerkende kracht per 2023 dan wel per 2024 zou worden ingevoerd, leidt dit tot een verschil tussen de voorlopige aanslag en definitieve aanslag. Dat kan in individuele gevallen om grote bedragen gaan. Bij de nadere uitwerking zal nog worden onderzocht of er constructiemogelijkheden bestaan als een of meer categorieën een apart forfait krijgen en hoe arbitrage kan worden voorkomen.

[1] In 2023 is het tarief 32%. In het basispad is het tarief 33% in 2024 en 34% vanaf 2025.
[2] Het heffingvrije vermogen was € 50.000 in 2021 en is afgelopen jaar verhoogd naar € 57.000 in 2023. Het zal zonder aanpassing vermoedelijk stijgen tot ca. € 62.000 in 2024 vanwege indexatie.
[3] Om de stap van 2023 (32%) naar 2024 te verkleinen, kan er ook voor worden gekozen om het tarief in 2024 op 35% te zetten en al in 2025 te verhogen naar 37%.

1. Gelijktrekken forfait voor vorderingen en schulden

Momenteel vallen vorderingen (zoals een geldlening) in de categorie overige bezittingen (met een forfaitair rendement van 6,17% in 2023). Voor schulden geldt een lager forfait van 2,46% (2023), terwijl het om dezelfde lening kan gaan.

Dit kan als onevenwichtig worden ervaren: degene die geld uitleent, wordt in box 3 belast alsof hij 6,17% rendement behaalt. Degene die het geld leent (en dus een schuld heeft), kan maar 2,46% aan rente aftrekken (voor zover onderdeel van box 3). Om dit op te lossen kan een aparte categorie voor vorderingen worden gemaakt. Vorderingen krijgen hetzelfde forfaitaire rendementspercentage als schulden (2,46%). Om arbitrage tegen te gaan wordt de mogelijkheid onderzocht om de aanpassing te beperken tot geldleningen, en dus niet bijvoorbeeld een aandelenpakket dat uitgeleend wordt ook in de rubriek vorderingen met het lage forfait te brengen.

De maatregel kan naar verwachting per 2023, omdat dit binnen de indeling van de vermogenscategorieën blijft die in het aangifteprogramma al bestaan.

De budgettaire derving is ca. € 330 mln. per jaar.

2. Gelijktrekken forfait vorderingen en schulden, en per 2024 nader uitsplitsen van de categorie overige bezittingen (meerjarig forfait)

In aanvulling op maatregel 1, kan de categorie overige bezittingen op basis van gegevens die al beschikbaar zijn in de belastingaangifte verder worden uitgesplitst in vijf categorieën: 1. Effecten, 2. Onroerende zaken, 3. Kapitaalverzekeringen, 4. Periodieke uitkeringen en nettopensioen en nettolijfrente, en 5. Overige bezittingen.

Iedere categorie krijgt een eigen forfait gebaseerd op langjarige gemiddelde rendementen. Hierdoor wordt gemiddeld beter bij het werkelijke rendement aangesloten, al is het verschil in de praktijk voor het meeste vermogen beperkt. De grootste categorieën zijn namelijk effecten en onroerende zaken. Voor deze categorieën wijzigt het forfaitaire rendement nauwelijks: het geraamde forfait voor de gehele categorie overige bezittingen in 2024 is 6,04%. Voor effecten is het geraamde langjarige gemiddelde rendement in 2024 5,84%. Voor onroerende zaken 6,21%.

De nadere uitsplitsing van de categorie overige bezittingen kan naar verwachting per 2024 omdat in 2023 een deel van de forfaits hoger zouden uitvallen (nadelig voor belastingplichtigen). Het is niet mogelijk om met terugwerkende kracht een nadelige wijziging voor belastingplichtigen door te voeren.

Dit kost € 366 miljoen in 2024 en € 377 miljoen in 2025, voornamelijk omdat vorderingen hier – net als bij maatregel 1 – een rendementspercentage gelijk aan schulden krijgen.

Onderstaande tabel laat de belangrijkste forfaits zien na maatregel 1 en 2.

Tabel 3 - forfaits

	Forfaits (huidige systematiek)		Forfait (na maatregel 1 en 2)	
Categorie	**Beschrijving**	**Raming 2024**	**Beschrijving**	**Raming 2024**
Spaargeld	Gemiddelde rente belastingjaar	0,20%	Gemiddelde rente belastingjaar	0,20%
Schulden	Gemiddelde hypotheekrente belastingjaar	2,72%	Gemiddelde hypotheekrente belastingjaar	2,72%
Effecten	Forfait overige bezittingen	6,04%	Gewogen gemiddelde van aandelenindex en obligatie-index (meerjarig)	5,84%

Onroerende zaken	Forfait overige bezittingen	6,04%	Verandering Prijsindex bestaande koopwoningen (meerjarig)	6,21%
Vorderingen	Forfait overige bezittingen	6,04%	Gelijk aan forfait schulden	2,72%

Overwogen alternatief - Eenjarig forfait

Naast maatregel 1 en 2 is een alternatief uitgewerkt dat niet wordt geadviseerd. De categorie overige bezittingen wordt in deze optie net zoals onder 2 uitgesplitst in meerdere categorieën. Het forfait voor de categorieën wordt gebaseerd op gemiddelde rendementen in het belastingjaar zelf (eenjarig) in plaats van de langjarige gemiddelden die nu gebruikt worden. De forfaits worden na afloop van het belastingjaar vastgesteld.

Dit alternatief heeft als nadeel dat de forfaits veel meer zullen fluctueren en ook vaker negatief zullen worden. Het is echter niet mogelijk om op korte termijn verliesverrekening mogelijk te maken. Belastingplichtigen kunnen uitschieters naar beneden in het forfait dus niet verrekenen met uitschieters naar boven. Bovendien zullen er ook in jaren met gemiddeld hoge rendementen individuele belastingplichtigen zijn met een verlies. Die belastingplichtigen worden sterker benadeeld door een hoog (eenjarig) forfait. Een meerjarig forfait heeft een dempend effect op uitschieters in het forfait.

De budgettaire derving bedraagt € 6,3 miljard cumulatief. Als deze derving gedekt zou worden door middel van een verhoging van het box 3-tarief, dan zou het tarief in 2026 indicatief uitkomen op 55%.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
Graag uiterlijk retour op maandag 17 april

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief Verfijning overbruggingsperiode box 3

Datum
14 april 2023

Notanummer
2023-0000094995

Bijlagen
1. Brief verfijning
2. MR-formulier
3. Oplegger vierhoek

Aanleiding

Op 9 mei aanstaande vindt het Commissiedebat over de Toekomst van box 3 plaats in de Tweede Kamer. U (stas) heeft eerder toegezegd vóór 1 mei een brief te sturen aan de Kamer met daarin de uitkomsten van een onderzoek naar mogelijke verfijning in box 3 gedurende de overbruggingsperiode. Als bijlage treft u deze brief aan. Daarnaast treft u in deze nota bij het onderdeel 'toelichting' de antwoorden aan op vragen die u tijdens de bespreking van nota nr. 2023-74698 op 21 maart jl. hebt gesteld over de verfijning van box 3.

16.04.23

Beslispunten

Beslispunt 1 – akkoord met verzending brief aan vierhoek en MR

Bent u akkoord met verzending van deze brief aan de politieke vierhoek (maandag) en de MR (woensdag)? Zo ja, dan verzoeken wij u (stas) het MR-formulier te ondertekenen. De brieven kunnen eventueel op woensdag 26 april na afloop van de MR ondertekend worden.

ja, mits wijziging in de brief.

Beslispunt 2 – akkoord met beslispunten aan politieke vierhoek

Bent u akkoord met de in de bijlage opgenomen beslispunten aan de politieke vierhoek? De beslispunten gaan ervan uit dat in de Kamerbrief vooral opties worden geschetst, zoals is besproken in de politieke vierhoek van 11 april. U kunt overwegen om wel al in de voorjaarsbesluitvorming opties voor box 3 te kiezen, zodat deze ook in wetgeving kunnen worden voorbereid voor het belastingplan 2024.

ja

Beslispunt 3 – toezeggen opname mogelijke wetswijzigingen in BP24

Bent u akkoord met het in de brief opnemen dat mogelijke wetswijzigingen mee kunnen lopen in het wetsvoorstel Belastingplan 2024?

ja

Beslispunt 4 – planning toekomstig stelsel

Bent u akkoord met de planning voor het toekomstige stelsel van box 3 zoals dat is opgenomen in de brief? De opgenomen planning heeft gevolgen voor andere grote structuurwijzigingen die de Belastingdienst moet doorvoeren, zoals in elk geval AOV-ZZP.

ja

Akkoord MK

Kernpunten

Punt 1 – akkoord met verzending brief aan vierhoek en MR

- Om de brief zoals toegezegd vóór 1 mei te verzenden, moet deze besproken worden op de MR van woensdag 26 april 2023. De aanleverdatum daarvoor is op woensdag 19 april 2023.
- Naar aanleiding van de bespreking in de politieke vierhoek op 11 april is de brief besproken op de ambtelijke vierhoek van 13 april en is deze opnieuw geagendeerd voor de politieke vierhoek van 18 april. Als we de brief op 17 april retour ontvangen kan deze met uw akkoord verzonden worden aan de politieke vierhoek. Ook kunnen we uw opmerkingen verwerken voor de MR-versie.
- In de brief worden verschillende mogelijkheden gepresenteerd om verfijning aan te brengen in box 3 tijdens de overbruggingsperiode. Deze mogelijkheden zijn gepresenteerd als opties. De Kamer kan dus op 9 mei debatteren over welke opties wel of niet gewenst zijn.
- De brief moet nog aangepast worden naar aanleiding van de bespreking van gisteren met MIN BZK. Dat zullen wij in overleg met BZK zo snel mogelijk doen.
- In de brief staan naast opties voor verfijning: algemene overwegingen ten aanzien van verfijning, andere onderzochte maatregelen, een passage over onroerend goed en de planning voor het toekomst stelsel box 3.
- In de brief staat nu naast het verhogen van het tarief ook het verlagen van het heffingvrije vermogen als dekkingsoptie. Hier moet nog een keuze over worden gemaakt en de gevolgen verder uitgewerkt (afhankelijk van de mate van de verlaging).

of combinatie.

Punt 2 - akkoord met beslispunten aan politieke vierhoek

- Als bijlage treft u de beslispunten aan de politieke vierhoek aan.
- De beslispunten gaan ervan uit dat de maatregelen open aan de Kamer worden voorgelegd, conform besluitvorming politieke vierhoek.
- Na het debat op 9 mei kan vervolgens in de vierhoek besloten worden welke maatregelen definitief worden uitgewerkt.
- Het is ook mogelijk om nu bij de voorjaarsbesluitvorming al een pakket te kiezen. Vanuit wetgevings- en uitvoeringsperspectief heeft dat de voorkeur.

Punt 3 – toezeggen opname mogelijke wetswijzigingen in BP24

- In de brief wordt aangegeven dat indien de Kamer eventuele verfijningen wenst, deze meegenomen kunnen worden in het Belastingplan 2024.
- Hoewel het tijdpad hiervoor krap is, is het mogelijk om de wijzigingen nog mee te laten lopen in het Belastingplan 2024.
- Een belangrijke kanttekening hierbij is dat er geen mogelijkheden zijn om andere verfijningen dan die nu in de brief zijn opgenomen, mee te nemen in het Belastingplan 2024, als pas in de augustusbesluitvorming een definitief besluit door het kabinet zal worden genomen, zoals op 11 april jl. door de politieke vierhoek besloten.
- Naar aanleiding van het commissiedebat op 9 mei moet besloten worden, welke van de voorgestelde maatregelen in wetgeving uitgewerkt dienen te worden. Tijdens de augustusbesluitvorming kan dan alleen over het gehele pakket maatregelen ter verfijning besloten worden tot een ja of nee.

Punt 4 – planning toekomstig stelsel

- In de brief is ook de concept planning voor het toekomstige stelsel box 3 opgenomen. De concept planning gaat uit van inwerkingtreding per 2027. Ook het dekkingsvoorstel voor dit uitstel is opgenomen in de brief.
- In de huidige planning is de internetconsultatie in het derde kwartaal van dit jaar gepland (begin juli a.s.). Dat betekent dat eventuele politieke sondering hiervoor afgerond moet zijn.
- Voor inwerkingtreding per 2027 wordt op dit moment de implementatieplanning bij de Belastingdienst herijkt, mede in relatie tot andere geplande structuurwijzigingen en vernieuwingen.
- Het uitstel tot 2027 heeft gevolgen voor andere belangrijke wijzigingen die de Belastingdienst moet doorvoeren in het IV-portfolio, zoals AOV-ZZP. AOV-ZZP en het toekomstig stelsel box 3 kunnen zeer waarschijnlijk niet beide inwerkingtreden per 2027. Er wordt nog uitgezocht welke inwerkingtredingsdatum voor AOV ZZP dan mogelijk is wanneer het toekomstig stelsel per 2027 in werking moet treden. Daarover zult u dus later – mogelijk in overleg met de minister van SZW – een besluit moeten nemen.

Wordt ik deze week wh bijgepraat.

Toelichting

Beantwoording vragen over verfijning box 3

In het kader van het overhevelen van het aandeel in een VvE-reserve en in een derdengeldenrekening van een notaris van overige bezittingen naar banktegoeden vroeg u naar het aantal van dergelijke vermogensposities. De Belastingdienst heeft in de systemen op basis van de naamstelling van dergelijke bankrekeningen gezocht. Voor zover daarbij herkenbaar, waren er in 2021 in totaal 116.718 VvE's, waarvan 116.689 uitsluitend bankrekeningen hebben en 29 ook beleggingen in effecten. Aan derdengeldenrekeningen bij notarissen kwamen er voor 2021 in totaal 3.869 notarisrekeningen naar voren, waarvan 3.818 bankrekeningen zijn en 51 beleggingen in effecten betreffen.

Procesbelang van de Staat

Procesbelang van de Staat

Daarnaast vroeg u erom nog een keer goed uiteengezet te zien waarom obligaties als laagrenderende beleggingen niet uit de post "effecten" afgezonderd en tegen een lager forfait in aanmerking kunnen worden genomen.
Bij deze variant zouden obligaties moeten worden afgezonderd uit het invulveld "effecten" (waarin aandelen én obligaties terecht komen) en bijvoorbeeld in een separaat invulveld door de belastingplichtige zelf worden ingevuld. De werkgroep heeft hier nogmaals naar gekeken maar blijft erbij dat die maatregel te veel haken en ogen heeft en tot problemen zal leiden:

- Er is geen sluitende definitie voor wat er in het 'separate invulveld' opgenomen zou moeten worden voor de IH 2023 – 2026.
- Er zijn beleggingsproducten waar obligaties één onderdeel van uitmaken. Ca. 99% van de obligaties zitten in beleggingsportefeuilles. Fiscaal door deze producten heen kijken roept de vraag op waarom in deze gevallen wel en elders niet.
- Waar halen de belastingplichtigen de informatie op om dit vakje juist en volledig in te vullen? Financiële instellingen zijn hier zonder sluitende definitie niet toe in staat en lopen tegen problemen aan met beleggingsproducten.
- Alleen zuivere obligaties zouden kunnen worden afgezonderd, maar ook dan zou er een nieuw invulveld voor moeten komen én evt. correctie van het bedrag dat de bank/financiële instelling onder het label "effecten" al gerenseigneerd heeft. De verwachting is dat dit tot mismatches leidt.
- Bij een fonds wijzigt de samenstelling gedurende een jaar veel, terwijl we één peildatum kennen. Hiermee zou gearbitreerd kunnen worden door voor de peildatum de samenstelling van het fonds zo veel mogelijk naar obligaties te veranderen en gedurende het jaar juist beleggingen met een hoog rendement te hebben in het fonds. Dit is mogelijk te ondervangen met de anti-peildatumarbitragemaatregel.
- Er is geen contra-informatie beschikbaar voor Toezicht en, aangezien dan een lager forfait van toepassing zou zijn, zal de tendens zijn 'zoveel mogelijk' onder obligaties op te nemen. Het risico bestaat dat financiële instellingen precies daarop producten ontwikkelen.
- Het inrichten van een nieuwe/aangepaste gegevensstroom vraagt tijd (stelregel ca. 2 jaar).
- Deze aanpassing zal ook een structuurwijziging betekenen, wat tot herprioritering in het IV-portfolio van de Belastingdienst zal leiden. Herprioritering betekent potentieel vertraging op andere politiek-gevoelige dossiers en/of uitfasering Cool:Gen.

Tijdens het overleg op 21 maart jl. werd door u ook gevraagd om te onderzoeken of het mogelijk is om successief over te stappen naar werkelijk rendement. Vanuit de IV beschouwd zou dit voor het vroegst met ingang van 2025 mogelijk zijn. Een dergelijke aanpassing betekent een structuurwijziging in de uitvraag. Er moet onder andere een koppeling komen met een veld in de aangifte. Dit kan niet meer voor de VA 2024, er zou dus verschil bestaan tussen de VA en de DA 2024. Daarbij komt dat dit ook niet past in het huidige portfolio dus zal herprioritering nodig zijn, zoals hiervoor al aangegeven.

Door deels op werkelijk rendement over te stappen ziet de werkgroep de volgende aandachtspunten:

- Als maatregelen successief worden geïntroduceerd, bijvoorbeeld naar mate deze vanuit de systemen mogelijk zijn – wat op zich een goede optie voor de overstap naar werkelijk rendement lijkt te zijn –, hebben we in de overbruggingsperiode per jaar een licht ander stelsel. Dat heeft negatief effect op het doenvermogen voor burgers en zal betekenen dat de komende jaren VA en DA regelmatig van elkaar afwijken.
- Een overstap naar een stelsel van werkelijk rendement op enkele onderdelen, zoals schulden, is beter dan een tegenbewijsregeling omdat de informatie al bij het opleggen van de aanslag beschikbaar is en in een gewenst format.
- Bij de Belastingdienst komt geen informatie binnen die bij het vooraf invullen samen wordt gevoegd en die vervolgens weer verder zou kunnen worden uitgesplitst voor verdere verfijning.

Communicatie
Bij deze brief wordt proactieve communicatie voorbereid. Daarnaast worden journalisten actief gewezen op de brief. Wij stellen voor eventuele toelichting aan de media na afloop van de MR te geven.

Politiek/bestuurlijke context
Met de bijgevoegde brief worden drie moties en twee gedane toezeggingen afgedaan. De brief zal naar verwachting geagendeerd worden voor het commissiedebat over de toekomst van box 3 op dinsdag 9 mei 2023. Hiervoor ontvangt u nog een voorbereidingsdossier.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.